

WYKAZ ZAJĘĆ

Nazwa kierunku studiów: PEDAGOGIKA SPECJALNA

Specjalności:

- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
- edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Poziom studiów: JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE

Profil: PRAKTYCZNY

Forma studiów: STACJONARNA

1. Wykaz zajęć (przedmiotów) dla kierunku *Pedagogika specjalna* z odniesieniem do kierunkowych efektów uczenia się

L.p.	Nazwa zajęć (przedmiotu)	H/S	W	P/N	Typ zajęć (przedmiotu) (np. podstawowy, kierunkowy, kształcenia ogólnego)	Łączna liczba godzin	Łączna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole KEU)
Moduł A: Kształcenie ogólne									
1.	Antropologia wielokulturowa	H			kształcenia ogólnego (A)	30	3	Definicje kultury i wielokulturowości. Człowiek jako podmiot badań. Świadomość historyczna człowieka. Kulturowe, prawne i religijne aspekty mechanizmów wewnątrzgrupowych. Etniczne i kulturowe mechanizmy tworzenia	SPMpK_W01 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03

								więzi małych i dużych grup społecznych. Metodologia badań antropologicznych i etnologicznych. Regionalność vs. Globalizm. Kulturowe aspekty integracji społecznej. Monokulturowość vs. Wielokulturowość: przegląd bieżących problemów.	
2.	Chrześcijańskie źródła kultury	H			kształcenia ogólnego (A)	15	1	Definicja kultury. Semickie i greckie komponenty kultury chrześcijańskiej: Ateny (filozofia), Jerozolima (religia), Rzym (prawo). Chrześcijańska spuścizna intelektualna (pisma greckie i łacińskie). Uniwersalizm chrześcijański i procesy akulturacji. Europa katedr, bibliotek i prawa stosowanego, osoba i godność, podmiotowość i prawo naturalne, wartości, etyka i moralność. Sztuka i estetyka chrześcijańska: muzyka, rzeźba, malarstwo.	SPMpK_W01 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03
3.	Wprowadzenie do filozofii z elementami etyki	H			kształcenia ogólnego (A)	30	3	Wprowadzenie do filozofii. Pojęcie filozofii i historii filozofii. Dyscypliny w filozofii. Historia filozofii. Wprowadzenie do etyki. Pojęcie etyki. Odmiany etyki i ich kierunki. Filozofia humanistyczna, relatywizm sofistyczny, idealizm Platona, dobro, realizm Arystotelesa, etyka perfekcjonistyczna, etyka teleologiczna, prawda w etyce. Norma moralna i inne normy społeczne.	SPMpK_W01 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03

4.	Wprowadzenie do socjologii				kształcenia ogólnego (A)	30	4	Środowiska społeczne, zbiorowości i grupy społeczne, procesy społeczne zachodzące w mikroskali. Socjalizacja. Integracja społeczna. Diagnoza konfliktów społecznych i rozwiązywanie sytuacji konfliktowych.	SPMpK_W02 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03
5.	Pedagogika personalistyczna w ujęciu Jana Pawła II				kształcenia ogólnego (A)	15	1	Założenia i odmiany personalizmu w myśli filozoficznej. Główni przedstawiciele pedagogiki personalistycznej. Cechy charakterystyczne personalizmu Jana Pawła II. Założenia antropologiczne pedagogiki personalistycznej. Aksjologiczny wymiar pedagogiki personalistycznej. Cele wychowania według personalizmu. Wychowanie jako urzeczywistnianie osoby ludzkiej. Implikacje dla dydaktyki szkolnej. Relacje nauczyciel – uczeń. Wspólnotowość i relacyjność człowieka jako bytu osobowego.	SPMpK_W01 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03
Razem (Moduł A)						120	12		
Moduł B: Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne									
6.	Podstawy psychologii				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B1)	45	4	Procesy poznawcze. Emocje i motywacja w procesach regulacji zachowania. Zdolności i uzdolnienia. Psychologia różnic indywidualnych. Proces uczenia się: modele, metody i techniki, trudności w uczeniu się, identyfikacja oraz wspomaganie rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_K04

7.	Psychologia rozwoju człowieka			P (3)	podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B1)	60	5	Proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości. Pojęcie normy rozwojowej. Rozwój w kontekście wychowania. Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów. Zaburzenia zachowania. Zagadnienia nieśmiałości i nadpobudliwości.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_K05
8.	Psychologia społeczna				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B1)	30	3	Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji. Zachowania społeczne i ich uwarunkowania. Zachowania i emocje w sytuacjach interpersonalnych. Kompetencje społeczne. Postawy, stereotypy. Komunikacja interpersonalna. Wpływ mediów na zmiany współczesnej komunikacji oraz na proces wychowawczy.	SPMpK_W03 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_K05
9.	Dydaktyka ogólna			P (1)	podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B2)	30	3	Przedmiot i zadania dydaktyki, podstawowe pojęcia. Metody badań dydaktycznych. Funkcje dydaktyki. Filozoficzne podstawy kształcenia. Proces kształcenia Cele, treści i zakres kształcenia ogólnego. Zasady kształcenia. Metody i organizacja kształcenia. Formy organizacyjne kształcenia. Środki dydaktyczne. Planowanie pracy dydaktycznej.	SPMpK_W06 SPMpK_U05 SPMpK_U07 SPMpK_K01
10.	Pedagogika społeczna				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B2)	30	2	Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki społecznej. Najważniejsi jej przedstawiciele. Pedagogika społeczna wobec aktualnych problemów współczesności.	SPMpK_W01 SPMpK_W02 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U07 SPMpK_K02
11.	Pedeutologia i etyka zawodu pedagoga specjalnego				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B2)	15	1	Zagadnienia związane z zawodem nauczyciela: role zawodowe nauczyciela, wzór osobowy, postawę i kunszt nauczycielski,	SPMpK_W01 SPMpK_U01 SPMpK_K03

							powinności nauczyciela i rozwój zawodowy, program wewnętrzny nauczyciela, przygotowanie zawodowe nauczyciela, kompetencje nauczyciela – wychowawcy. odpowiedzialność prawne opiekuna, nauczyciela i wychowawcy, konieczność dokształcania i doskonalenia zawodowego jako warunków awansu zawodowego, problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze, choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela i profilaktykę w tym zakresie; Etyczne aspekty niepełnosprawności, opieki, terapii i edukacji osób z niepełnosprawnością. Złożoność relacji w procesie edukacyjno-terapeutycznym. Rozumienie podmiotowości i godności podopiecznego w kontekście oddziaływań opiekuńczo-terapeutyczno-edukacyjnych. Etos zawodu pedagoga specjalnego i jego źródła w myśli Marii Grzegorzewskiej. Znaczenie samokształcenia i samowychowania w pracy pedagoga specjalnego.	SPMpK_K05 SPMpK_K06	
12.	Podstawy pedagogiki				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B2)	30	3	Pedagogika jako dyscyplina naukowa: umiejscowienie pedagogiki wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych, zakresy pedagogiki. Paradygmaty i podstawowe teorie pedagogiczne. Treść, zakres i składniki pojęcia edukacja. Aktywność dziecka w perspektywie jego rozwoju. Adaptacja dziecka i ucznia	SPMpK_W01 SPMpK_W06 SPMpK_U07 SPMpK_K01

								w przedszkolu i szkole. Bezpieczeństwo i zdrowie psychiczne dziecka. Szkoła jako środowisko wychowawcze. Szkolne warunki wychowania. Uczeń w relacjach społecznych. Zagadnienie autorytetu. Praca opiekuńczo-wychowawcza. Działania profilaktyczne w szkole i diagnoza nauczycielska w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia. Doradztwo zawodowe w szkole. Nauczyciel i uczeń w cyberprzestrzeni. Współpraca rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym. Kryzys edukacyjny.	
13.	Teoria wychowania				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B2)	30	2	Pojęcie i funkcje wychowania, proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika. Teleologia wychowania. Podmiotowość w wychowaniu. Swoboda i przymus w wychowaniu Wychowanie jako wspomaganie rozwoju. Podstawowe środowiska wychowawcze: rodzina, grupa rówieśnicza i szkoła. Zasady i metodyka wychowania, style i postawy wychowawcze. Konteksty wychowania. Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania, szkoła jako instytucja wychowawcza: środowisko społeczne klasy i szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole, ukryty program szkoły, postawy nauczycieli i uczniów, pracę z grupą	SPMpK_W01 SPMpK_U01 SPMpK_K01

								równieżniczą, klimat wychowawczy, trudności i błędy wychowawcze, metody, strategie i techniki wychowania, konfliktów w klasie i w rodzinie.	
14.	Pedagogika emancypacyjna				podstawowy – przygotowanie psych.-ped. (B2)	15	1	Autokratyzm i demokrację w szkole. Pojęcie i istota emancypacji. Źródła i założenia pedagogiki emancypacyjnej. Edukacja a emancypacja. Instrumentarium pedagogiki emancypacyjnej. Pedagogika emancypacyjna a pedagogika specjalna.	SPMpK_W01 SPMpK_W02 SPMpK_U01 SPMpK_K02
15.	Praktyka zawodowa obserwacyjna			P	praktyki (B3)	30	3	Specyfika funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której będzie odbywana praktyka, w tym: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizacja pracy, zakres zadań pracowników, uczestnicy procesów pedagogicznych, rodzaj prowadzonej dokumentacji, program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający treści wynikające z przepisów dotyczących doradztwa zawodowego. Zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom i uczniom w placówce i poza nią. Obserwacja funkcjonowania dziecka, ucznia i nauczyciela. Analiza i interpretacja zaobserwowanych i doświadczanych zdarzeń i sytuacji.	SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U03 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U08 SPMpK_K04 SPMpK_K05
Razem (Moduł B)						315	27		
Moduł C: Kształcenie kierunkowe									
16.	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania			P (2)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	60	4	Rozwój ontogenetyczny człowieka. Biologiczne i społeczne czynniki rozwoju. Dojrzewanie (regulacja neurohormonalna). Zaburzenia w rozwoju i ich konsekwencje.	SPMpK_W03 SPMpK_W10 SPMpK_U02 SPMpK_K04

								Rozwój motoryczny. Pojęcie zdrowia. Budowa i funkcje wybranych układów i narządów w organizmie człowieka, w tym układ nerwowy, narządy zmysłów, układ hormonalny. Biologiczne mechanizmy procesu uczenia się.	
17.	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji			P (2)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	4	Komunikacja alternatywna i wspomagającej (AAC) w pracy z osobami z niepełnosprawnością – podstawowe pojęcia. Diagnoza umiejętności porozumiewania się (ocena możliwości komunikacyjnych dziecka niepełnosprawnego na poziomie przedsymbolicznym / symbolicznym, dziecko jako uczestnik dialogu / nadawca / odbiorca). Analiza systemów komunikacji wspomagającej i alternatywnej w zależności od potrzeb użytkownika AAC (przestrzenno-dotykowe, manualne, dotykowe, graficzne, łączone) oraz w zależności od metodyki uczenia oraz możliwości zastosowania wysokiej technologii. Metodyka pracy z wybranymi systemami AAC. Planowanie procesu terapeutyczno-dydaktycznego w warunkach indywidualnego wsparcia i w warunkach pracy grupowej w szkole (cele indywidualnej terapii, programy terapeutyczne – analiza indywidualnych przypadków).	SPMpK_W04 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_K05 SPMpK_K06
18.	Design thinking w edukacji			P (1)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	2	Metodyka design thinking. Narzędzia design thinking. Design thinking w praktyce edukacyjnej – możliwości wykorzystanie technik	SPMpK_W05 SPMpK_U06 SPMpK_K03

								twórczego myślenia na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.	SPMpK_K05
19.	Interdyscyplinarne studia nad niepełnosprawnością				kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	60	5	Źródła, idee i koncepcje, czołowi przedstawiciele. Ruchy samopomocowe i rzecznictwo osób z niepełnosprawnością. Modele niepełnosprawności i koncepcje z nimi związane ujmujące niepełnosprawność w wymiarze indywidualnym, międzyludzkim i ogólnospołecznym. Tradycyjne i współczesne kierunki badań nad niepełnosprawnością oraz ich historyczne i społeczne uwarunkowania. Ujęcie fenomenu niepełnosprawności w perspektywie interdyscyplinarnej. Pola badań studiów nad niepełnosprawnością.	SPMpK_W02 SPMpK_U01 SPMpK_U06 SPMpK_K03
20.	Historia kształcenia specjalnego			P (1)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	3	Historyczne uwarunkowania i współczesne tendencje i kierunki w zakresie edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wychowanie w poszczególnych epokach historycznych. Historia pedagogiki specjalnej jako dyscypliny naukowej.	SPMpK_W05 SPMpK_U07 SPMpK_K01
21.	Podstawy integracji sensorycznej			P (2)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	4	Istota integracji sensorycznej. Charakterystyka bazowych systemów sensorycznych. Klasyfikacja zaburzeń integracji sensorycznej. Założenia metody integracji sensorycznej. Programy stymulacji zmysłów.	SPMpK_W03 SPMpK_U04 SPMpK_K02

22.	Podstawy języka migowego			P	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	60	6	Kultura Głuchych: nazewnictwo, zwyczaje. Systemowy Język Migowy – Polski Język Migowy: różnice. Znaki daktylograficzne: alfabet palcowy, liczebniki, tematyczne znaki: szkoła, lekarz, droga, praca, czynności. Dialog w PJM.	SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_K06
23.	Podstawy logopedii			P (3)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	60	5	Przedmiot i zadania logopedii. Działy logopedii i jej specjalizacje zawodowe. Naukowe podstawy logopedii. Kształtowanie się mowy dziecka i zaburzenia w jej obrębie. Proces komunikacji językowej i jego zakłócenia. Kryteria klasyfikacji zaburzeń mowy. Terminologia. Charakterystyka poszczególnych zaburzeń mowy i wad wymowy. Przyczyny zaburzeń mowy. Profilaktyka zaburzeń mowy. Diagnoza zaburzeń wymowy i wad wymowy. Metodyka postępowania w terapii logopedycznej. Słuch fonematyczny.	SPMpK_W03 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K05
24.	Pomoc i wsparcie dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych			P (2)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	4	Pojęcie kryzysu i normy zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży. Zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i dorastania. Całościowe, parcjalne i fragmentaryczne zaburzenia rozwoju i ich związek z przeżywaniem kryzysów psychicznych. Stres, trauma i sytuacje kryzysowe. Metody wsparcia dzieci i młodzieży w kryzysie psychicznym. Współczesna psychiatria wobec kryzysów psychicznych. Otwarty dialog. Ruchy samopomocowe. Profilaktyka w działalności pedagogicznej.	SPMpK_W05 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K05

25.	Trening interpersonalny			P	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	2	Rozwój kompetencji społecznych. Praca w grupie i przyjmowanie ról. Sposoby radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Umiejętność udzielania wsparcia. Asertywność.	SPMpK_W07 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U05 SPMpK_K05 SPMpK_K06
26.	Wprowadzenie do pedagogiki twórczości			P	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	30	3	Pedagogika i psychoedukacja twórczości – podstawowe koncepcje, definicje. Wspieranie twórczości dzieci i młodzieży. Psychologiczne uwarunkowania poznawczych i emocjonalnych komponentów twórczości. Społeczny charakter zachowań twórczych. Motywacja w procesie twórczym. Osobowościowe uwarunkowania zachowań twórczych. Stymulowanie procesów twórczych w perspektywie pracy pedagoga specjalnego.	SPMpK_W02 SPMpK_U01 SPMpK_U06 SPMpK_K06
27.	Podstawy metodyki edukacji przedszkolnej			P (2)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	45	4	Typy placówek przedszkolnych i ich funkcje. Struktura i harmonogram codziennych zajęć. Znaczenie rutyny i stabilności w organizacji dnia. Rola przedszkola w rozwoju dziecka. Formy organizacyjne pracy przedszkola. Podstawa programowa i program wychowania przedszkolnego. Metody, formy, środki prowadzenia zajęć edukacyjnych. Indywidualizacja i integracja w pracy przedszkola. Współpraca przedszkola ze środowiskiem.	SPMpK_W01 SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K04 SPMpK_K05
28.	Podstawy metodyki edukacji wczesnoszkolnej			P (2)	kierunkowy – przygotowanie merytoryczne (C1)	45	4	Podstawowe dyskursy edukacji wczesnoszkolnej: porównanie behawioryzmu i konstruktywizmu w kontekście edukacji wczesnoszkolnej. Różnice i podobieństwa w podejściu do	SPMpK_W01 SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U09 SPMpK_K05

								procesu nauczania i uczenia się. Założenia programowe w edukacji wczesnoszkolnej. Znaczenie podręczników w procesie przyswajania wiedzy. Kształtowanie kompetencji społecznych i emocjonalnych. Rozwijanie umiejętności uczenia się jako kluczowego elementu edukacji wczesnoszkolnej. Integracja różnorodnych metod i strategii nauczania w procesie projektowania lekcji. Rola ocen w procesie nauczania i uczenia się. Zastosowanie różnorodnych form oceniania.	
29.	Podstawy psychologii klinicznej				kierunkowy – przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C2)	30	2	Psychologia kliniczna jako dziedzina. Działy psychologii klinicznej. Pojęcie normy i patologii. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych. Paradygmaty psychologii klinicznej: paradygmat biologiczny, poznawczy, uczenia się, psychoanalityczny, humanistyczny. Pojęcie i modele diagnozy psychologicznej. Podstawy klinicznej diagnozy psychologicznej. Metody pomocy psychologicznej. Specyfika zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, w tym emocjonalnych i behawioralnych, całościowe zaburzenia rozwoju, uwarunkowania problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży. Problematyka stresu i sytuacji kryzysowych oraz sposoby radzenia sobie z nimi, psychologicznych następstw doświadczeń traumatycznych, w tym choroby przewlekłej lub niepełnosprawności,	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_K03

								psychologicznych aspektów zaburzeń komunikacji językowej, psychologicznych metod diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością; formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych.	
30.	Podstawy psychopatologii				kierunkowy – przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C2)	15	2	Paradygmaty psychopatologii. Zaburzenia prostych i złożonych czynności psychicznych. Psychopatologia szczegółowa: zaburzenia osobowości, zaburzenia afektywne i lękowe, zaburzenia psychotyczne, uzależnienia.	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_K03
31.	Psychologia wychowawcza i psychoprofilaktyka. Studium przypadku			P	kierunkowy – przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C2)	30	2	Psychologia a działalność wychowawcza. Specyfika psychologii wychowawczej. Mechanizmy psychologiczne w wychowaniu. Psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych oraz możliwości wspierania dzieci i młodzieży w tym obszarze. Zagadnienie wartości i odpowiedzialności. Czynniki ryzyka. Psychoprofilaktyka trudności wieku dziecięcego i adolescencji.	SPMpK_W01 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K04
32.	Psychologiczne podstawy procesu uczenia się osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi			P (1)	kierunkowy – przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C2)	30	3	Psychologiczne aspekty procesów uczenia się. Procesy poznawcze człowieka. Modele, metody i techniki uczenia się. Specyficzne trudności w uczeniu się. Motywacja do uczenia się. Rozpoznanie i wspieranie potencjału poznawczego ucznia. Powodzenia i niepowodzenia szkolne –	SPMpK_W03 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_K05

								przyczyny i skutki. Koncepcja zrównoważonego rozwoju. Sytuacja szkolną ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Identyfikowanie uzdolnień ucznia. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wspomaganie osób pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	
33.	Psychologia rehabilitacji			P (1)	kierunkowy – przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C2)	30	3	Historia psychologii rehabilitacji i jej miejsce w psychologii. Proces adaptacji do niepełnosprawności. Rehabilitacja neuropsychologiczna. Skuteczność procesu rehabilitacji w aspekcie psychicznym. Nauka życia z niepełnosprawnością. Wybrane formy terapii osób z różnego rodzaju zaburzeniami. Wybrane formy diagnozy i stymulacji psychologicznej dzieci i młodzieży. Psychologiczne aspekty procesu udzielania pomocy. Psychologia rodziny osoby z niepełnosprawnością. Problemy etyczne w działaniach psychologa rehabilitacji.	SPMpK_W05 SPMpK_U02 SPMpK_K02
34.	Pedagogika specjalna				kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C3)	60	4	Pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres pedagogiki specjalnej. Tradycyjna i współczesność w pedagogice specjalnej. Paradygmaty pedagogiki specjalnej. Pola badawcze pedagogiki specjalnej i jej miejsce w systemie nauk. Pojęcie i istota niepełnosprawności. Skala i dynamika zjawiska w Polsce i na świecie. Opieka, rehabilitacja i wsparcie osób	SPMpK_W02 SPMpK_W04 SPMpK_U02 SPMpK_U03 SPMpK_U05 SPMpK_K01 SPMpK_K02 SPMpK_K06

							z niepełnosprawnością w ujęciu historycznym. Wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami, niedostosowanych społecznie i uzdolnionych. Podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia i godność osób z niepełnosprawnością we współczesnym społeczeństwie. Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością w perspektywie funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. System kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i na świecie oraz jego prawne regulacje. Orzecznictwo i pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Problematyka wyrównywania szans edukacyjnych. Problematyka gerontologii specjalnej. Kształcenie pedagogów specjalnych. Metody pedagogiki specjalnej. Rodzina osób z niepełnosprawnością. Uzdolnienia specjalne i kreatywność osób z niepełnosprawnością w różnych przejawach ludzkiej aktywności. Problematyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej oraz funkcjonowania placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych. Wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością.	
--	--	--	--	--	--	--	---	--

35.	Subdyscypliny pedagogiki specjalnej			P	kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C3)	60	5	Subdyscypliny pedagogiki specjalnej (surdopedagogika, tyflopädagogika, oligofrenopedagogika, pedagogika leczniczo-terapeutyczna, pedagogika korekcyjna, edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika osób z niepełnosprawnością sprzężona, pedagogika osób zdolnych, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka): modele i interpretacje, terminologia, etiologia i symptomatologia, specyfika funkcjonowania, wprowadzenie do problematyki edukacji i rehabilitacji.	SPMpK_W02 SPMpK_W04 SPMpK_U01 SPMpK_U07 SPMpK_K01 SPMpK_K06
36.	Dziecko z niepełnosprawnością w rodzinie			P (2)	kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (C3)	30	3	Problemy funkcjonowania rodziny w aspekcie psychopedagogicznym, społecznym i socjoekonomicznym. Więzi w rodzinie. Postawy rodzicielskie. Rodzeństwo dziecka z niepełnosprawnością. Wymiary i rodzaje wsparcia społecznego rodziny dziecka z niepełnosprawnością. Etapy przystosowania do niepełnosprawności dziecka. Pomoc psychologiczna rodzinie. Zaangażowanie rodziny w proces edukacji i rehabilitacji dziecka. Uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie. Relacje pomiędzy specjalistami i rodzicami dziecka/ucznia.	SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U04 SPMpK_K05

37.	Andragogika specjalna			P	kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niep. (C4)	15	2	Zakres zainteresowań badawczych i główne zadania andragogiki. Rola andragogiki w kształtowaniu procesów edukacyjnych dla osób dorosłych. Miejsce andragogiki w systemie nauk o wychowaniu. Interdyscyplinarność badań andragogicznych. Kluczowe etapy rozwoju andragogiki jako dyscypliny naukowej. Analiza psychologicznych aspektów zachowań i potrzeb ludzi dorosłych. Psychospołeczne wyzwania związane z dorosłością i starością. Różnorodność kulturalno-oświatowych potrzeb ludzi dorosłych. Wyłanianie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych osób z niepełnosprawnościami. Wpływ środowiska lokalnego na codzienność dorosłych osób z niepełnosprawnościami. Wyzwania związane z integracją społeczną osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Działania społeczeństwa na rzecz poprawy sytuacji i integracji osób z niepełnosprawnościami.	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U04 SPMpK_K01
38.	Dorosłość osoby z niepełnosprawnością			P	kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niep. (C4)	15	2	Okres dorosłości jako czas zmian ku niezależności. Bariery i ograniczenia w procesie wypełniania zadań życiowych. Jakość życia dorosłych osób z niepełnosprawnością. Problematyka stygmatyzacji, wykluczenia, ubóstwa. Autonomia osoby z niepełnosprawnością (uwarunkowania, działania wspierające). Konwencja o Prawach Osób z Niepełnosprawnością w perspektywie poprawy jakości	SPMpK_W05 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U04 SPMpK_K02

								życia dorosłych osób z niepełnosprawnością.	
39.	Osoba z niepełnosprawnością w przestrzeni kultury			P	kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niep. (C4)	30	2	Osoby z niepełnosprawnością jako odbiorcy i twórcy kultury. Pojęcie kultury. Uczestnictwo w kulturze, obecność w kulturze. Twórczość jako transgresja. Kultura jako przestrzeń dla inkluzji.	SPMpK_W01 SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K03
40.	Poradnictwo i aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnością			P	kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niep. (C4)	15	2	Osoby z niepełnosprawnościami w rynku pracy (otwarty i chroniony rynek pracy). Wsparcie PFRON (dofinansowania, SODiR). Akty prawne regulujące pracę osób z niepełnosprawnościami. Poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnościami: dokumenty aplikacyjne, pośrednictwo pracy. Postawy społeczne pracodawców wobec osób z niepełnosprawnościami. Prawa i obowiązki.	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U03 SPMpK_K02
41.	Rodzina z dorosłą osobą z niepełnosprawnością				kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niep. (C4)	15	2	Społeczno-kulturowe aspekty funkcjonowania rodzin z dorosłą osobą z niepełnosprawnością. Jakość życia rodzin z dorosłą osobą z niepełnosprawnością. Potrzeby i możliwości rodziców w zakresie realizowania ról i zadań życiowych związanych z okresem późnej dorosłości. Problematyka starości i starzenia się rodziców dorosłej osoby z niepełnosprawnością jako osoby wymagającej wsparcia. Idea rodzinnych domów pomocy i sposoby ich funkcjonowania.	SPMpK_W01 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U05 SPMpK_K02
42.	Zdrowie seksualne osób z niepełnosprawnością				kierunkowy – przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami	30	2	Rozwój psychoseksualny. Zdrowie seksualne osób z niepełnosprawnością. Możliwości i ograniczenia w zaspokajaniu potrzeb seksualnych przez osoby	SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_U05 SPMpK_U07

					doroślými z niep. (C4)			z niepełnosprawnoścíą. Związki i rodzicielstwo osób z niepełnosprawnoścíą. Specyfika i moźliwoścí organizacji edukacji seksualnej osób z niepełnosprawnoścíą. Rehabilitacja seksualna. Postawy społeczne wobec seksualnoścí osób z niepełnosprawnoścíą. Współpraca z rodzicami jako wspieranie seksualnoścí osób niepełnosprawnych. Przyjmowane leki a aktywność seksualna.	SPMpK_K05
43.	Dydaktyka specjalna			P	kierunkowy (C5)	60	8	Dydaktyka specjalna jako nauka. Teoretyczne przesłanki dydaktyki specjalnej. Podział dydaktyki specjalnej. Dydaktyka specjalna a humanistyczne koncepcje kształcenia i pedagogiczne standardy europejskie. Dydaktyka specjalna a metodyki nauczania na poszczególnych etapach edukacji. Zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudnoścí związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ewaluacja i efektywność w kształceniu specjalnym. Miejsce i rola dydaktyki specjalnej w szkolnictwie ogólnodostępnym. Sposób kwalifikowania ucznia do kształcenia specjalnego. Uzasadnienie potrzeby, sposoby realizacji. Dostosowanie działań dydaktycznych do potrzeb i moźliwoścí ucznia z niepełnosprawnoścíą i niedostosowanego społecznie. Motywacja ucznia do nauki. Zjawisko lęku szkolnego, wraźliwość edukacyjna. Wybrane	SPMpK_W04 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_K01 SPMpK_K03 SPMpK_K04

								metody i procedury stosowane w dydaktyce specjalnej (analiza krytyczna, określanie cech wspólnych i swoistych prezentowanych metod i procedur). Wspieranie samodzielności osób niepełnosprawnych w procesie edukacyjnym, działania aktywizujące ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Konstruowanie gier dydaktycznych.	
44.	Diagnoza funkcjonalna			P	kierunkowy – diagnostyka w pedagogice specjalnej (C6)	30	4	Zrozumienie procesu diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawy diagnostyki różnicowej i funkcjonalnej. Kryteria stosowane w diagnozie (zgodnie z międzynarodowymi klasyfikacjami, takimi jak ICD, DSM, ICF). Narzędzia używane do oceny potrzeb, diagnoza dla rozwoju. Planowanie w oparciu o strefę najbliższego rozwoju. Standardy diagnozy funkcjonalnej.	SPMpK_W02 SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U03 SPMpK_K04
45.	Podstawy diagnozy psychopedagogicznej w pedagogice specjalnej			P (2)	kierunkowy – diagnostyka w pedagogice specjalnej (C6)	30	4	Pojęcie diagnozy psychopedagogicznej, model diagnozy rozwiniętej, interdyscyplinarność w procesie diagnozy, struktura postępowania diagnostyczno-terapeutycznego, współpraca rodziców i specjalistów, rola pedagoga specjalnego w procesie diagnozy interdyscyplinarnej, konstruowanie profilu rozwoju w oparciu o wyniki diagnozy, zadania członków zespołu specjalistów, diagnoza jako podstawa planowania procesu edukacji i rehabilitacji, metody i techniki diagnostyczne.	SPMpK_W02 SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_K03 SPMpK_K04

46.	Praktyka zawodowa asystencka			P	praktyki (C7)	60	8	Specyfika funkcjonowania przedszkola, szkoły lub innej placówki systemu oświaty (ogólnodostępnej, specjalnej, integracyjnej), w której będzie odbywana praktyka. Analiza i interpretacja zaobserwowanych lub doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Zasady i płaszczyzny współdziałania z nauczycielami i opiekunem praktyk.	SPMpK_W04 SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U08 SPMpK_K04 SPMpK_K05
Razem (Moduł C)						1125	110		
Moduł D: Edukacja włączająca									
47.	Teorie edukacji integracyjnej i włączającej			P (4)	kierunkowy (D1)	60	8	Edukacja włączająca, integracyjna i ogólnodostępna. Specjalne potrzeby edukacyjne. Zjawisko wykluczenia. Obszary wykluczenia. Podstawy procesu wykluczenia. Grupy defaworyzowane. Zagrożenie wykluczeniem i jego konsekwencje w obszarze edukacyjnym i społecznym. Filozoficzne podstawy procesu inkluzji. Kulturowe uwarunkowania procesu inkluzji. Inkluzja w perspektywie praw człowieka. Wymiar społeczny i psychologiczny edukacji włączającej. Postawy społeczne. Stereotypizacja, stygmatyzacja, piętno. Strategie przeciwdziałania dyskryminacji.	SPMpK_W05 SPMpK_W08 SPMpK_W09 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K01 SPMpK_K03
48.	Diagnoza i projektowanie środowiska edukacyjnego			P (2)	kierunkowy (D2)	45	4	Pojęcie środowiska edukacyjnego. Środowisko edukacyjne jako przestrzeń uczenia się i współpracy wielu podmiotów. Szkoła jako zróżnicowane środowisko edukacyjne. Sytuacja szkolna jako przedmiot diagnozy. Problematyka diagnozy dojrzałości szkolnej	SPMpK_W06 SPMpK_W07 SPMpK_U04 SPMpK_K03 SPMpK_K05

								i wrażliwości edukacyjnej dzieci z niepełnosprawnością. Diagnoza sytuacji społecznej dziecka z niepełnosprawnością. Diagnoza osiągnięć ucznia. Cechy przyjaznego środowiska edukacyjnego. Zasady organizowania środowiska edukacyjnego.	
49.	Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych			P (2)	kierunkowy (D2)	45	4	Standardy, wytyczne i wskazówki funkcjonalnej oceny dzieci i młodzieży o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Diagnoza jako podstawa planowania wsparcia edukacyjno-terapeutycznego. Diagnoza specjalnych potrzeb – analiza przypadków.	SPMpK_W06 SPMpK_W07 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U09 SPMpK_K04
50.	Konstruowanie i ewaluacja indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych			P	kierunkowy (D2)	30	2	Podstawy prawne regulujące zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. Zapoznanie się z metodyką tworzenia indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. IPET – dobre praktyki. Konstruowanie IPET dla różnych grup uczniów. Analiza opracowanych przez studentów indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.	SPMpK_W06 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_K04
51.	Narzędzia w diagnozie i ewaluacji specjalnych potrzeb edukacyjnych			P	kierunkowy (D2)	20	1	Prawne podstawy działań diagnostycznych pedagogów specjalnych. Badania przesiewowe. Wybrane narzędzia przeznaczone do diagnozy w praktyce pedagogicznej.	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K04
52.	Superwizja w pracy nauczyciela edukacji włączającej				kierunkowy (D2)	20	1	Pojęcie superwizji. Wybrane modele superwizji (np. Shôna; Bortona; Kolba Gibbsa, Johnsa) – możliwości i zasadność ich	SPMpK_W05 SPMpK_U02 SPMpK_K01

								zastosowania w szkole. Przebieg procesu superwizji w szkole.	
53.	Metodyka pracy w grupach zróżnicowanych na etapie wczesnej edukacji			P (2)	kierunkowy (D3)	60	4	Założenia edukacji otwartej, przygotowanie nauczycieli, modele pracy, zabawa w grupie zróżnicowanej, specyfika pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach w żłóbk i przedszkolu, projektowanie środowiska edukacyjnego, pomoce i dostosowania, relacje dzieci i możliwość ich kształtowania, zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów.	SPMpK_W04 SPMpK_W05 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03
54.	Metodyka pracy w grupach zróżnicowanych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej			P (2)	kierunkowy (D3)	60	4	Tutoring rówieśniczy i ocenianie w grupie heterogenicznej, metody aktywizujące i możliwości ich wykorzystania, specyfika pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach w grupie zróżnicowanej, indywidualizacja a projektowanie uniwersalne, podręczniki i inne pomoce w perspektywie projektowania uniwersalnego, najistotniejsze potrzeby społeczno-emocjonalne grup heterogenicznych, dobre praktyki w pracy z osobami z SPE i ich uniwersalność.	SPMpK_W05 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K03
55.	Projekt edukacyjny w grupie zróżnicowanej			P	kierunkowy (D3)	60	4	Projekt edukacyjny jako metoda aktywizująca. Diagnoza potrzeb grupy, opracowanie i realizacja projektu adresowanego do konkretnego odbiorcy.	SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K04 SPMpK_K05
56.	Zachowania ryzykowne i ich profilaktyka w szkole			P (2)	kierunkowy (D4)	30	3	Podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki: strategie, poziomy i modele oddziaływań profilaktycznych. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w środowisku	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06

								młodzieży szkolnej. Tradycyjny i nowoczesny model profilaktyki zachowań ryzykownych. Przykłady programów profilaktycznych w edukacji. Identyfikacja zachowań ryzykownych. Szkolne strategie przeciwdziałaniu zachowaniom ryzykownym.	SPMpK_K06
57.	Integracja i włączanie w środowisku przedszkolnym i szkolnym			P	kierunkowy (D4)	30	3	Szkoła i przedszkole jako środowiska społeczno-wychowawcze. Współpraca środowisk wychowawczych. Istota programu wychowawczego szkoły. Style i postawy wychowawcze, zasady życia społecznego. Szkolni partnerzy ucznia. Klimat szkoły włączającej. Zasoby podmiotów życia szkolnego. Rozwiązania służące budowaniu klimatu szkoły włączającej. Warsztat wychowawczy pedagoga specjalnego w edukacji integracyjnej i włączającej.	SPMpK_W01 SPMpK_W07 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_K06
58.	Prawne regulacje procesu edukacji włączającej				kierunkowy (D5)	20	1	Zakres praw dziecka z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście norm międzynarodowych i krajowych. Przepisy prawne dotyczące osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności lub trudnościami społecznymi, a także ich rodzin. Organizacja procesu nauczania i różne formy edukacji dla uczniów z indywidualnymi potrzebami. Orzekanie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w porównaniu do innych systemów orzeczniczych. Obowiązki instytucji edukacyjnych w realizacji nauki dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	SPMpK_W06 SPMpK_U04 SPMpK_K01

59.	Podstawy projektowania uniwersalnego w edukacji (UDL)			P (1)	kierunkowy (D5)	30	3	Koncepcja Rona Mace'a. Historia UDL. Podstawowe zasady i wytyczne dla projektowania uniwersalnego w edukacji. Projektowanie uniwersalne w doświadczeniach nauczycieli – przykłady rozwiązań.	SPMpK_W09 SPMpK_U01 SPMpK_U06 SPMpK_K02
60.	Organizacja edukacji integracyjnej i włączającej w Polsce i na świecie				kierunkowy (D5)	30	2	Teoretyczne podstawy niesegregacyjnego systemu kształcenia. Idea edukacji dla wszystkich w dokumentach europejskich w perspektywie zrównoważonego rozwoju. Rozwiązania praktyczne w zakresie organizacji edukacji włączającej w Polsce i na świecie. Przygotowanie uczniów i rodziców do edukacji włączającej. Kwalifikacje i kompetencje nauczycieli realizujących edukację włączającą. Współpraca z rodzicami.	SPMpK_W05 SPMpK_U01 SPMpK_K01
61.	Praktyka zawodowa asystencko-pedagogiczna			P	praktyki (D6)	200	4	Specyfika funkcjonowania przedszkola ogólnodostępnego / szkoły ogólnodostępnej lub integracyjnej: działania edukacyjne, terapeutyczne, opiekuńczo-wychowawcze, organizacja pracy, zakres zadań pracowników, prowadzona dokumentacja, metody pracy, formy i środki dydaktyczne. Specyfika edukacji włączającej. Zasady zapewniania dzieciom i uczniom bezpieczeństwa w środowisku edukacyjnym i poza nim. Obserwacja i analiza zachowań uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Przygotowanie zajęć, konsultowanie ich przebiegu z opiekunem praktyk i samodzielne ich prowadzenie oraz ewaluacja.	SPMpK_W06 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U08 SPMpK_K04 SPMpK_K05
Razem (Moduł D)						740	48		

Moduł F: Wsparcie warsztatu pracy pedagoga specjalnego									
62.	Emisja głosu			P	kierunkowy (F1)	15	1	Emisja głosu – analiza pojęcia i uwarunkowania. Anatomia aparatu głosowego, zasady fizjologii tworzenia głosu. Czynniki anatomiczne i fizjologiczne. Proces oddechowy, fonacyjny i artykulacyjny. Pozycja ciała przy mówieniu.	SPMpK_W08 SPMpK_U03 SPMpK_K06
63.	Kultura języka i podstawowe umiejętności studiowania			P (1)	kierunkowy (F2)	30	2	Kompetencje komunikacyjne w zakresie poprawnego i zgodnego z normą językową wypowiadania się w mowie i piśmie, dbałości o jasność, estetykę i etykę komunikatów, unikania błędów językowych oraz stałego pogłębiania świadomości językowej pedagoga specjalnego. Podstawowe akty prawne regulujące działalność Uniwersytetu. Podstawowe informacje o Wydziale. Sprawy studenckie. Władze Uczelni. Podstawowe prawa i obowiązki studentów. Regulamin studiów, etyka i dobre obyczaje w Uczelni.	SPMpK_W08 SPMpK_U03 SPMpK_K06
64.	Technologie informacyjno-komunikacyjne w edukacji			P	kierunkowy (F4)	30	2	Nowoczesne technologie w procesie dydaktycznym – założenia techniczne i metodyczne. Etyczne i prawne aspekty wykorzystania nowoczesnych technologii w edukacji. Infografiki edukacyjne i prezentacje multimedialne. Otwarte zasoby edukacyjne. Technologie w procesie badawczym. Przykłady zastosowania wybranych aplikacji (np. Canva, Animatio, Jamboard, Wordart, Acapela. Tv).	SPMpK_W05 SPMpK_W09 SPMpK_U04 SPMpK_K02
65.	Pierwsza pomoc przedmedyczna			P	kierunkowy (F3)	15	1	System powiadamiania ratunkowego i zasady wzywania służb ratunkowych. Zasady	SPMpK_W10 SPMpK_U10 SPMpK_K04

								odpowiedzialności prawnej dotyczące udzielania pierwszej pomocy. Zasady bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy. Ocena stanu chorego (przytomność, stan świadomości, oddech, oznaki krążenia). Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym nieurazowym. Bezprzrządowe udrażnianie dróg oddechowych u dorosłych i dzieci. Prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci. Obsługa zautomatyzowanego defibrylatora zewnętrznego. Zastosowanie pozycji bezpiecznej. Pierwsza pomoc w urazach: złamania, zranienia, krwotoki, amputacja urazowa. White ciało obce, uraz oka. Zasady unieruchamiania kończyn, zaopatrywania ran z wykorzystaniem podstawowych metod i materiałów opatrunkowych. Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego: podtopienie, wychłodzenie, przegrzanie, oparzenie termiczne, zadławienie, porażenie prądem. Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego: duszność, przedawkowanie substancji psychoaktywnych, zawał, udar.	
Razem (Moduł F)						90	6		
Moduł G: Metodologia badań naukowych									
66.	Metodologia badań jakościowych			P (1)	kierunkowy (G)	45	3	Wstęp do metodologii badań jakościowych, podstawowe zagadnienia i problemy definicyjne.	SPMpK_W02 SPMpK_W09 SPMpK_U09

								Poznanie naukowe. Teoria naukowa. Wyjaśnienia naukowe (genetyczne, funkcjonalne, logiczne). Terminy, pojęcia i procedury w badaniach jakościowych. Organizacja i etapy badań jakościowych. Badania jakościowe w badaniach społecznych. Formułowanie problemów i hipotez badawczych w paradygmacie jakościowym. Zmienne i wskaźniki w badaniach ilościowych. Etyczne aspekty badań jakościowych.	SPMpK_K01
67.	Metodologia badań społecznych			P (1)	kierunkowy (G)	30	3	Wstęp ogólny do metodologii badań naukowych, podstawowe zagadnienia i problemy definicyjne. Poznanie naukowe. Teoria naukowa. Wyjaśnienia naukowe (genetyczne, funkcjonalne, logiczne). Terminy, pojęcia i procedury w badaniach społecznych. Organizacja i etapy badań społecznych. Badania ilościowe w badaniach społecznych. Badania jakościowe w badaniach społecznych. Formułowanie problemów i hipotez badawczych. Zmienne i wskaźniki w badaniach ilościowych i jakościowych. Etyczne aspekty badań społecznych.	SPMpK_W02 SPMpK_W09 SPMpK_U09 SPMpK_K01
68.	Strategie badań ilościowych			P (1)	kierunkowy (G)	45	3	Wstęp do metodologii badań ilościowych, podstawowe zagadnienia i problemy definicyjne. Terminy, pojęcia i procedury w badaniach ilościowych. Organizacja i etapy badań ilościowych. Badania ilościowe w badaniach społecznych. Formułowanie problemów i hipotez badawczych w paradygmacie ilościowym. Zmienne i wskaźniki	SPMpK_W02 SPMpK_W09 SPMpK_U09 SPMpK_K01

								w badaniach ilościowych. Etyczne aspekty badań ilościowych.	
69.	Podstawy statystyki			P (1)	kierunkowy (G)	30	3	Analiza statystyczna i jej etapy. Skale pomiarowe, wprowadzenie do statystyki opisowej, miary tendencji centralnej i miary zmienności, Analiza rozkładu z próby, miary asymetrii. Metody statystyczne w badaniach społecznych, parametryczne i nieparametryczne metody statystyczne. Programy do analizy danych.	SPMpK_W02 SPMpK_W09 SPMpK_U09 SPMpK_K01
70.	Ochrona własności intelektualnej				kierunkowy (G)	10	1	Własność przemysłowa: znaki towarowe, wynalazki, wzory przemysłowe. Prawo autorskie: cechy utworu, prawa autorskie oraz ich charakterystyka, dozwolony użytek w prawie autorskim, prawa pokrewne. Zagadnienia etyczne w ochronie własności intelektualnej.	SPMpK_W11 SPMpK_U09 SPMpK_K01 SPMpK_K03
Razem (Moduł G)						160	13		
Moduł H: Zajęcia ogólnouniwersyteckie									
71.	Język obcy do wyboru		W		lektorat	180	13	Słownictwo specjalistyczne związane z kierunkiem studiów. Prezentacje artykułów i zagadnień właściwych dla studiowanego kierunku. Elementy tłumaczenia. Treści obejmujące zjawiska społeczne oraz znane problemy współczesnego świata. Najważniejsze zagadnienia gramatyczne. Rozwój funkcji językowych: płynne porozumiewanie się w języku obcym, branie czynnego udziału w dyskusjach, polemizowanie, wyrażanie swoich opinii, argumentowanie, streszczenia publikacji specjalistycznych	SPMpK_W02 SPMpK_U01 SPMpK_U07 SPMpK_K03

								właściwych dla studiowanego kierunku, dokonywanie prezentacji.	
72.	Wychowanie fizyczne				kształcenia ogólnego	60	-	-	-
Razem (Moduł H)						240	13		
Razem – A, B, C, D, F, G, H						2790	229		
73.	Przedmioty specjalnościowe		W		specjalnościowe		84		
	Przedmioty specjalności wczesne wspomaganie rozwoju dziecka – tabela nr 2a					1135		dane zawarte w tabeli nr 2a	dane zawarte w tabeli nr 2a
	Przedmioty specjalności edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – tabela nr 2b					1135		dane zawarte w tabeli nr 2b	dane zawarte w tabeli nr 2b
Łączna liczba punktów ECTS							313		
Łączna liczba godzin – specjalność: wczesne wspomaganie rozwoju dziecka						3925			
Łączna liczba godzin – specjalność: edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu						3925			

2a. Wykaz zajęć (przedmiotów) dla specjalności wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z odniesieniem do kierunkowych efektów uczenia się

L.p.	Nazwa zajęć (przedmiotu)	H/S	W	P/N	Typ zajęć (przedmiotu) (np. specjalnościowy, modułowy)	Łączna liczba godzin	Łączna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole KEU)
Moduł E.WW: Przygotowanie w zakresie pedagogiki specjalnej: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka									
Grupa E1: Przygotowanie merytoryczne									
1.	Opieka i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w Polsce				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	2	Prawne regulacje. Zasady organizacji, modele i standardy wczesnego wspomagania rozwoju	SPMpK_W06 SPMpK_U06 SPMpK_K01

								dziecka oraz wczesnej interwencji terapeutycznej. Orzecznictwo. Pojęcie wczesnego wspomagania rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej	
2.	Neuropsychologia okresu prenatalnego i dziecięcego			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Etapy rozwoju prenatalnego i czynniki wpływające na jego prawidłowy i zaburzony przebieg (zygota, zarodek, płód, trymestry, moderatory biologiczne, genetyczne [ekspresja genów], toksykologiczne, psychiczne [stres, emocje], społeczne itp.). Rozwój biofizyczny, psychiczny i społeczny okresu prenatalnego. Sieć neuronalna, budowa i rola struktur wzgórzowo-korowych: specyfika rozwoju OUN w okresie w prenatalnym. Specyfika okresu perinatalnego i noworodkowego – neonatologia i psychologia neonatologiczna (psychologia kliniczna okresu noworodkowego). Rozwój bio-psycho-społeczny a kształtowanie się i funkcjonowanie OUN w okresie dzieciństwa (0–3). Wywiad z rodzicami nt. okresu prenatalnego i perinatalnego – jako element diagnozy neuropsychologicznej.	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_K03 SPMpK_K04
3.	Podstawy audiologii				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	25	2	Anatomia, fizjologia i patofizjologia układu nerwowego, narządów głosu i mowy oraz słuchu i równowagi. Rodzaje niedosłuchów: przewodzeniowy, odbiorczy, centralny, jednostronny; pre- i postlingwalny i jego znaczenie w procesie rozwoju mowy. Przyczyny niedosłuchu i głuchoty. Klasyfikacje ubytków słuchu – analiza audiogramów. Protezowanie. Czynniki	SPMpK_W03 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K03

								determinujące kształtowanie mowy u dzieci z wadą słuchu.	
4.	Podstawy okulistyki i ortoptyki				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	25	2	Podstawy anatomii i fizjologii narządu wzroku. Rozwój widzenia. Różnice pomiędzy narządem wzroku u dziecka i osoby dorosłej. Wady wzroku u dzieci i zadania ortoptysty. Trening widzenia.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K02
5.	Prawidłowości i zaburzenia rozwoju języka i mowy dziecka			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	4	Cele i zadania wczesnej interwencji logopedycznej. System wczesnej opieki logopedycznej w Polsce. Wpływ czynników endogennych egzogennych na rozwój dziecka w okresie prenatalnym (rozwój anatomiczny, rozwój funkcji neuromięśniowych, rozwój zmysłów). Elementy logopedycznej oceny noworodka. Rozwój czynności oddechowych, pokarmowych i ruchowych ważnych dla mowy. Karmienie niemowlęcia i jego wpływ na rozwój mowy. Charakterystyka, ocena i pomoc logopedyczna w opiece nad noworodkiem i wcześniakiem. Charakterystyka dzieci z grupy wysokiego ryzyka – problemy kliniczne. Sposoby wczesnego wspomagania rozwoju mowy i języka. Metody i narzędzia diagnostyczne we wczesnej interwencji logopedycznej.	SPMpK_W03 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K02 SPMpK_K03
6.	Podstawy fizjoterapii niemowląt i dzieci			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	4	Wybrane problemy neurologii wieku rozwojowego. Prawidłowy rozwój dziecka i wybrane odchylenia. Ocena postępów rozwoju. Mózgowe porażenie dziecięce – badanie dla potrzeb fizjoterapii i usprawniania dziecka z mpdz. Leczenie spastyczności – techniki	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K02 SPMpK_K03

								fizjoterapeutyczne, postępowanie usprawniające, zaopatrzenie ortopedyczne. Przepukliny oponowo-mózgowe, oponowo-rdzeniowe; postępowanie usprawniające u noworodka, małego dziecka oraz dziecka dorastającego, kształtowanie zdolności percepcji ruchowych i poznawczych. Choroby nerwowo-mięśniowe u dzieci i postępowanie usprawniające. Metody fizjoterapeutyczne stosowane w postępowaniu usprawniającym u dzieci.	
7.	Podstawy neonatologii i diagnozy pediatrycznej małego dziecka zagrożonego niepełnosprawnością				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	20	2	Wprowadzenie do pediatrii, zagadnienia ogólne nt. rozwoju dziecka i opieki pediatrycznej, problemy etyczne w medycynie wieku rozwojowego; standardy postępowania w nowoczesnej pediatrii. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. Symptomatologia w pediatrii. Ocena stanu ogólnego noworodka, ocena dojrzałości noworodka, badanie odruchów noworodkowych. Wykonanie pomiarów antropometrycznych, zestawienie wyników z danymi na siatkach centylowych. Kwalifikacja noworodka do szczepień ochronnych oraz zasad prowadzenia badań przesiewowych. Żywienie noworodków urodzonych o czasie oraz przedwcześnie. Patologie okresu noworodkowego. Genetyczne uwarunkowania zaburzeń w rozwoju. PRWW.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K04

8.	Choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Rozwój okresu prenatalnego i postnatalnego dziecka. Rozwój fizyczny i psychomotoryczny z uwzględnieniem fizjologii i patologii noworodka. System opieki nad noworodkiem w Polsce. Wybrane choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe: (przewodu pokarmowego i bóle brzucha, ZUM, Infekcje choroby układu oddechowego, zaburzenia przemiany węglowodanów, zagrożenia zachorowaniem SARS).	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K04
9.	Opieka wychowująca i pielęgnacja małego dziecka			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	20	2	Zasady opieki i higieny noworodka. Pielęgnacja skóry atopowej. Problematyka karmienia i żywienia małych dzieci w sytuacji normy i patologii. Opieka i pielęgnacja jako integralne procesy budowania więzi i podstawowego zaufania do świata. Higiena i pielęgnacja jako element budowania świadomości własnego ciała u dziecka.	SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U07 SPMpK_K02 SPMpK_K03
10.	Stymulacja i integracja sensoryczna w pracy z małym dzieckiem			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	4	Rozwój zmysłów w okresie prenatalnym. Zmysły w procesie uczenia się w pierwszych latach życia dziecka. Wczesne objawy zaburzeń integracji sensorycznej. Rodzaje zaburzeń i ich źródła. Stymulacja sensoryczna małego dziecka.	SPMpK_W05 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_K02
11.	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji w procesie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Ocena umiejętności komunikacyjnych dziecka. Wspólne pole uwagi i naprzemiennosc w interakcji. Bobo miki jako system znaków ułatwiających komunikację z dzieckiem. Dobór pomocy i systemu AAC do potrzeb dziecka i jego rodziny.	SPMpK_W05 SPMpK_W08 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K06

12.	Zabawa w diagnozie, terapii i edukacji dziecka			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	2	Rozwój zabawy dziecka od okresu niemowlęcego do okresu średniego dzieciństwa. Dobór zabaw i zabawek stosownie do potrzeb rozwojowych. Rola dorosłego w organizowaniu zabawy dziecka. Ocena rozwoju dziecka w zabawie w pierwszym roku życia.	SPMpK_W01 SPMpK_W03 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K01
13.	Wybrane programy i metody terapii pedagogicznej w procesie wczesnego wspomagania rozwoju			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Zasady doboru metod terapii pedagogicznej. Charakterystyka wybranych metod i możliwości ich zastosowania w pracy z małym dzieckiem. Psychomotoryka – podstawowe pojęcia. Problematyka diagnostyki zaburzeń psychomotorycznych w różnych grupach wiekowych. Modele terapii psychomotorycznej.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_K02 SPMpK_K05
14.	TIK w edukacji i terapii dziecka			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	2	Nowoczesne technologie w zaspokajaniu potrzeb dziecka z zaburzeniami i utrudnieniami w rozwoju. Wykorzystanie osiągnięć neuronauk i inżynierii w edukacji i terapii dzieci. Wybrane aplikacje i programy multimedialne w edukacji i terapii dzieci.	SPMpK_W09 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_K01 SPMpK_K04
15.	Psychologia kliniczna i psychopatologia dziecka				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Specyfika rozwoju emocjonalno-społecznego. Norma i patologia w rozwoju emocjonalnym w okresie dzieciństwa. Zaburzenia emocjonalne okresu dzieciństwa – zaburzenia lękowe, lęk paniczny, lęk separacyjny, lęk społeczny, fobie, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne, mutyzm wybiórczy, reaktywne zaburzenia przywiązania, zaburzenia selektywności przywiązania, zaburzenia depresyjne, zaburzenia zachowania. Zaburzenia emocji i zachowania u dzieci.	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_K01 SPMpK_K05

16.	Wsparcie rodziny z małym dzieckiem z zaburzeniami w rozwoju			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Rodzina jako prymarny kontekst dla rozwoju małego dziecka. Psychospołeczne problemy rodzin i możliwości ich wsparcia. Terapia rodzin. Środowisko rozwoju i wychowania – definicja podstawowych pojęć. Zadania rozwojowe dziecka w wieku żłobkowym i przedszkolnym a środowisko dla rozwoju. Metody rozpoznawania zasobów dziecka i jego środowiska. Małe dziecko w środowisku dorosłych. Rozwój i wychowanie dziecka w przestrzeni rodziny. Jakość środowiska rodzinnego (cechy środowiska fizycznego i społecznego rodziny, warunki kształtowania pozytywnej więzi z rodzicami i opiekunami dziecka, domowa przestrzeń do aktywności zabawowej, oczekiwania rodziców w zakresie efektów rozwojowych dziecka, metody wychowania dziecka style wychowania i postawy rodzicielskie, najczęściej popełniane błędy opiekuńczo-wychowawcze).	SPMpK_W01 SPMpK_W07 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_K01
17.	Czytanie uczestniczące i wczesna nauka czytania w procesie wspomagania rozwoju dziecka			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	2	Teoretyczne podstawy wczesnej nauki czytania i czytania uczestniczącego. Istota i cele czytania uczestniczącego. Wykorzystanie książek bez tekstu, przygotowywanie własnych tekstów, pomoce do czytania uczestniczącego. Wybrane metody wczesnej nauki czytania.	SPMpK_W04 SPMpK_U03 SPMpK_U04 SPMpK_K05 SPMpK_K06
18.	Seminarium dyplomowe		W	P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	120	8	Istota procesów: rozumowania, wnioskowania, analizowania, syntetyzowania, abstrahowania, porównywania, uogólniania	SPMpK_W02 SPMpK_W09 SPMpK_U09

								i klasyfikowania. Zasady zbierania, opracowywania, systematyki i prezentacji materiału. Odpowiedzialność badacza. Etyczne i prawne aspekty badań. Korzystanie z Bibliografii PAN, zasobów bibliotek cyfrowych, katalogów on-line), a także stron internetowych. Kompozycja pracy dyplomowej. Podstawowe wymagania formalne i edytorskie. Styl i język pracy. Zasady przywoływania wykorzystywanych źródeł oraz sporządzania przypisów i wykazów, a także tabel, schematów, wykresów itp. zamieszczanych w pracy dyplomowej. Ustalenie zainteresowań naukowych studentów i wybór tematu pracy dyplomowej. Bieżąca informacja w zakresie badań prowadzonych przez seminarzystów. Bieżąca kontrola postępów pracy. Przygotowanie do egzaminu.	SPMpK_K01
Razem – Przygotowanie merytoryczne w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka						570	50		
Grupa E2: Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne									
19.	Problemy kliniczne w pierwszych latach życia dziecka. Analiza przypadków			P	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	25	1	Analiza przypadków: Wybrane problemy kliniczne, Zaburzenia afektywne. Zaburzenia lękowe. Zaburzenia psychosomatyczne. Współczesne problemy psychologii klinicznej dzieci. Praca w zespole interdyscyplinarnym. Kwestia standardów współczesnej diagnozy dziecka. Komunikacja z rodzicami.	SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_W09 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05

20.	Ocena i wczesne wspomaganie rozwoju intelektualnego dziecka			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Rozwój poznawczy, zdolności intelektualne, niepełnosprawność intelektualna a zaburzenia rozwoju psychoruchowego do 3 r.ż. percepcja – ustalenia terminologiczne. Wczesne wskaźniki kompetencji poznawczych małego dziecka. Sygnały ostrzegawcze w rozwoju percepcji / poznawczym do 3 roku życia. Skale rozwojowe, procedury diagnostyczne. Analiza danych z dokumentacji psychologiczno-pedagogicznej w perspektywie działań wspomagających rozwój intelektualny dziecka. Wspomaganie rozwoju intelektualnego dziecka w środowisku domowym i podczas zajęć w placówce. Wybrane strategie i metody w praktyce.	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05
21.	Ocena i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Budowa i funkcjonowanie narządu słuchu; klasyfikacje osób z uszkodzonym słuchem i przegląd sposobów porozumiewania się; konsekwencje uszkodzenia słuchu dla różnych aspektów rozwoju. Możliwości rozwoju dziecka z wadą słuchu – konsekwencje uszkodzenia słuchu a współczesne tendencje w diagnostyce i rehabilitacji oraz ich efekty. Wybrane aspekty diagnozy małego dziecka z wadą słuchu. Rola nowoczesnych środków elektroakustycznych we wspomaganie rozwoju dziecka z wadą słuchu. Czynniki warunkujące rozwój mowy dziecka z wadą słuchu. Metody stymulacji i terapii dzieci z wadą słuchu. Projektowanie, przygotowanie	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05

								i prezentacja różnych rodzajów ćwiczeń wspomagających rozwój umiejętności językowych i komunikacyjnych małego dziecka z uszkodzonym słuchem.	
22.	Ocena i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzrokową			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Problemy komunikacji z dzieckiem niewidomym i słabowidzącym będącym na przedślowym etapie rozwoju – podstawowe techniki wspomagające prawidłową komunikację. Strategia uczenia interaktywnego w pracy z małym dzieckiem z niepełnosprawnością wzroku. Specyficzne problemy rozwojowe małych dzieci niewidomych i słabowidzących, w tym ze złożoną niepełnosprawnością. Analiza indywidualnych przypadków – określenie poziomu rozwoju dziecka. Warunki i etapy prawidłowego rozwoju widzenia. Zaburzenia w rozwoju poszczególnych funkcji wzrokowych. Najczęstsze schorzenia i uszkodzenia układu wzrokowego oraz ich funkcjonalne następstwa. Cele i warunki przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia dzieci. Podstawowe założenia rehabilitacji wzroku dzieci słabowidzących w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym. Diagnostyka ukierunkowanej na proces wczesnej interwencji. Podstawowe założenia prowadzenia obserwacji zachowań małego dziecka z niepełnosprawnością wzroku w sytuacjach naturalnych i zaaranżowanych – analiza nagrań,	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05

								sporządzanie protokołów obserwacyjnych. Blindyzmy jako zachowania autostymulacyjne specyficzne dla dzieci z niepełnosprawnością wzroku – etiologia, profilaktyka, terapia.	
23.	Ocena i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka ze złożoną niepełnosprawnością			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Niepełnosprawność złożona, sprzężona, wieloraka, wielozakresowa – pojęcia, etiologia, epidemiologia, zasady rehabilitacji. Koncepcje medyczna, wieloczynnikowa, pedagogiczna, koncepcja zintegrowana. Niepełnosprawność złożona w świetle prawa oświatowego. Psychopedagogiczny oraz medyczny kontekst rehabilitacji małego dziecka (z mózgowym porażeniem dziecięcym współistniejącym z innymi niepełnosprawnościami, z chorobami rzadkimi, głuchoniewidomymi, z głęboką, wieloraką niepełnosprawnością). Specyfika komunikacji dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. Sytuacja rodziny mającej dziecko z niepełnosprawnością sprzężoną. Możliwości diagnozy stymulacji dziecka z niepełnosprawnością sprzężoną, stymulacja bazalna od podstaw.	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05
24.	Ocena i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Małe dziecko z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – pierwsze symptomy zaburzenia i specyfika funkcjonowania dziecka. Przegląd wybranych metod diagnostycznych, wstępna diagnoza sytuacji psychicznej i potrzeb terapeutycznych dziecka. Przegląd metod terapeutycznych	SPMpK_W04 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K02 SPMpK_K05

								wykorzystywanych w terapii autyzmu. Planowanie pracy z dzieckiem w środowisku rodzinnym. Teoria umysłu, centralna koherencja, funkcje wykonawcze.	
25.	Diagnoza funkcjonalna w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Diagnozowanie jako fundament procesu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – diagnoza transdyscyplinarna. Diagnoza jako fundament postępowania badawczego. Pierwsze sygnały zaburzeń CUN w rozwoju dziecka do 3 roku życia i ich konsekwencje dla funkcjonowania w późniejszych okresach życia. Specyfika diagnozy małego dziecka. Uwarunkowania i analiza procesu diagnostycznego. Etyczne aspekty diagnozy małego dziecka. Proces diagnostyczno-terapeutyczny i jego elementy. Model diagnozy w ujęciu twórców DC: O do. Monachijska Funkcjonalna Diagnostyka Rozwojowa (MFDR). Diagnostyczne i komunikacyjne znaczenie zachowań nietypowych. Formułowanie bliższych i dalszych celów wspomaganie rozwoju dziecka.	SPMpK_W02 SPMpK_W07 SPMpK_U03 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U09 SPMpK_K01 SPMpK_K06
26.	Ocena i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością ruchową lub chorobą przewlekłą			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Pojęcie niepełnosprawności ruchowej. Pojęcie choroby przewlekłej. Przyczyny i rodzaje dysfunkcji narządu ruchu. Niepełnosprawność jako wyraz obniżonej wydolności regulacyjnej. Proces przystosowania się do życia z niepełnosprawnością ruchową, chorobą przewlekłą. Wpływ schorzenia narządu ruchu i lub choroby przewlekłej i sytuacji z nimi	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K02 SPMpK_K05

							związanych na: rozwój fizyczny i ruchowy, procesy poznawcze, procesy emocjonalno-motywacyjne. Zapotrzebowanie na wsparcie i rodzaje wsparcia. Ból i jego konsekwencje dla funkcjonowania dziecka. Opieka nad dzieckiem z chorobą w fazie terminalnej. Metody stymulacji i terapii dziecka z niepełnosprawnością ruchową (ćwiczenia oddechowe i relaksacyjne, ćwiczenia równoważne, najczęściej stosowane metody: NDT-Bobath, Peto, Vojty, Domana, terapia psychomotoryczna). Wybrane metody terapii dziecka z chorobą przewlekłą. Działalność fundacji.		
27.	Ocena i metody wczesnego wspomaganie rozwoju mowy, języka i komunikacji małego dziecka			P	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	2	Cele i zadania wczesnej interwencji logopedycznej. System wczesnej opieki logopedycznej w Polsce. Wpływ czynników endogennych i egzogennych na rozwój dziecka w okresie prenatalnym (rozwój anatomiczny, rozwój funkcji neuromięśniowych, rozwój zmysłów). Elementy logopedycznej oceny noworodka (anatomia, funkcje biologiczne, odruchy). Rozwój czynności oddechowych, pokarmowych i ruchowych ważnych dla mowy. Karmienie niemowlęcia i jego wpływ na rozwój mowy. Charakterystyka, ocena i pomoc logopedyczna w opiece nad noworodkiem i wcześniakiem. Charakterystyka dzieci z grupy wysokiego ryzyka – problemy kliniczne. Sposoby wczesnego wspomaganie rozwoju mowy i języka. Metody i narzędzia	SPMpK_W04 SPMpK_W08 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_K03 SPMpK_K05

								diagnostyczne we wczesnej interwencji logopedycznej.	
28.	Konstruowanie i ewaluacja programów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka			P	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	2	Podstawa prawna konstruowania programów. Dokumentacja wczesnego wspomaganie rozwoju. Analiza wybranych programów wczesnego wspomaganie rozwoju. Konstruowanie programu przez studentów. Omówienie i ocena propozycji.	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U08 SPMpK_K02 SPMpK_K05
29.	Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej w przedszkolu i szkole			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	45	3	Podstawa prawna zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Podstawy programowania pracy terapeutycznej. Ogólne zasady pracy korekcyjno-kompensacyjnej. Funkcje percepcyjno-motoryczne – symptomy zaburzeń, usprawnianie. Gry i zabawy w terapii pedagogicznej w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej. Specyficzne i niespecyficzne trudności w nauce czytania, pisanie i liczenia – terminologia, metodyka pracy. Pojęcie i narzędzia do diagnozy gotowości szkolnej. Obszary diagnozy gotowości szkolnej.	SPMpK_W03 SPMpK_W05 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U08 SPMpK_K01 SPMpK_K06
30.	Warsztat specjalisty z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka				specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	25	1	Zadania pedagoga specjalnego w procesie wwrd (doradca, terapeuta, mediator, opiekun, inicjator, konsultant, koordynator, animator, innowator, badacz), obszary działalności. Warsztat pracy – rozumienie pojęcia – aspekty materialne warsztatu pracy, organizacja miejsca pracy; dokumentacja pracy. Obszary współpracy. Kompetencje zawodowe i osobiste.	SPMpK_W09 SPMpK_U01 SPMpK_U07 SPMpK_U08 SPMpK_U09 SPMpK_K01
Razem – Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka						365	30		

Grupa E3: Praktyki zawodowe									
31.	Praktyka zawodowa specjalnościowa			P	praktyki (E3)	200	4	1. Praktyka asystencko-pedagogiczna w placówkach opieki nad małym dzieckiem: żłobki, kluby malucha, domy małego dziecka obejmująca obserwację i uczestnictwo w różnych formach działalności profilaktycznej, dydaktyczno-terapeutyczno-wychowawczej, realizowanych przez psychologów, pedagogów, logopedów oraz inny personel zgodny nabywanymi kwalifikacjami. 2. Praktyka asystencko-pedagogiczna w poradniach, ośrodkach wczesnego wspomaganie rozwoju i innych placówkach realizujących zajęcia. 3. Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolach realizujących zajęcia z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju.	SPMpK_W04 SPMpK_W05 SPMpK_W06 SPMpK_W07 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U07 SPMpK_U08 SPMpK_K04 SPMpK_K05
Razem (Moduł E.WW: E1, E,2, E3 – wczesne wspomaganie rozwoju dziecka)						1135	84		

2b. Wykaz zajęć (przedmiotów) dla specjalności edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu z odniesieniem do kierunkowych efektów uczenia się

L.p.	Nazwa zajęć (przedmiotu)	H/S	W	P/N	Typ zajęć (przedmiotu) (np. specjalnościowy, modułowy)	Łączna liczba godzin	Łączna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole KEU)
Moduł E.A: Przygotowanie w zakresie pedagogiki specjalnej: Edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu									
Grupa E1: Przygotowanie merytoryczne									
1.	Autystyczne spektrum zaburzeń – etiologia, epidemiologia i symptomatologia			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	45	4	Kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu (ICD-11 oraz DSM-5). Diagnoza różnicowa (autyzm a innymi nieprawidłowościami rozwojowymi u dzieci). Standardy w diagnostyce zaburzeń ze spektrum autyzmu. Częstotliwość występowanie zaburzeń ze spektrum autyzmu. Etiologia zaburzeń ze spektrum autyzmu.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_K02
2.	Choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne u dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu				specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	20	1	Najczęstsze problemy zdrowotne u dzieci z ASD i ich etiologia. Zaburzenia przewodu pokarmowego, zaburzenia snu, alergie pokarmowe, osłabiona zdolność immunologiczna. Problematyka diety w autyzmie.	SPMpK_W03 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K04
3.	Doradztwo zawodowe i zatrudnianie osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w rynku pracy (otwarty i chroniony rynek pracy). Trener pracy. Wsparcie organizacyjne w miejscu pracy. Postawy społeczne pracodawców wobec osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Organizacja miejsca pracy. Wsparcie osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu przez instytucje trzeciego sektora.	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K02 SPMpK_K05

4.	Dorosłość osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	45	4	Trudna dorosłość osób z ASD – analiza kontekstu psychologicznego, medycznego, społecznego. Kwestia ubezwłasnowolnienia a autonomia dorosłych osób z ASD. Edukacja seksualna osób z ASD. Formy wsparcia osób z ASD w dorosłym życiu i ich środowiska rodzinnego. Wyzwania rodzicielskie związane z okresem dojrzewania i dorosłości osoby z ASD; przyjaźnie i związki osób z ASD. Rozwijanie zainteresowań. Uzdolnienia specjalne/ podwójnie wyjątkowi, modelowe rozwiązania na uczelniach.	SPMpK_W05 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05
5.	Funkcjonowanie i wsparcie rodzin osób ze spektrum autyzmu			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Problematyka psychospołecznego funkcjonowania rodzin (m.in. nasilenie objawów, kompulsje, samouszkodzenia, pojawienie się zaburzeń psychicznych i problemów somatycznych, niska tolerancja społeczna dla zachowań prezentowanych przez adolescentów i osoby dorosłe; rutynowe czynności, pogorszenie relacji w rodzinie, pogorszenie sytuacji materialnej rodzin, izolacja lub samoizolacja rodzin). Sieci społeczne i zapotrzebowanie na wsparcie społeczne.	SPMpK_W01 SPMpK_W07 SPMpK_W08 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_K02 SPMpK_K05
6.	Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy wsparcia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w kryzysach psychicznych			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	25	1	Zaburzenia psychiczne współwystępujące u adolescentów i młodych osób dorosłych z autyzmem – diagnoza i terapia. Programy społeczne, edukacja społeczna. Świadczenia dla osób w kryzysach psychicznych. Modele instytucjonalnej i środowiskowej pomocy w kryzysach psychicznych. Działania samorządów i pomocy społecznej na rzecz osób	SPMpK_W07 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U08 SPMpK_K02 SPMpK_K04 SPMpK_K06

								z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w kryzysach psychicznych. Samopomoc pacjentów i ich rodzin. Kluby pacjenta, ZAZ jako forma wsparcia.	
7.	Neuropsychologia autyzmu			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	4	Neuropsychologiczne mechanizmy powstawania zaburzeń rozwojowych. Zaburzenie jako proces. Podstawy rozwoju mózgu dziecka. Atypowy rozwój mózgu jako propozycja zaburzeń rozwojowych. Neuropsychologiczne uwarunkowania ASD. Wykorzystanie wiedzy w praktyce. Neuroróżnorodność.	SPMpK_W03 SPMpK_W05 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U07 SPMpK_K03
8.	Teoria umysłu – aspekty naukowe i praktyczne			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	4	Mechanizmy poznawcze teorii umysłu. Modele teoretyczne ToM. Neuronalne korelaty ToM. Teoria umysłu a inne wyższe funkcje poznawcze. ToM w zaburzeniach ze spektrum autyzmu. ToM w praktyce terapeutycznej.	SPMpK_W05 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K03
9.	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Ocena umiejętności komunikacyjnych osoby z ASD. Założenia strategii PECS. Podstawy metodyki wprowadzania wspomagających sposobów porozumiewania się w oparciu o strategię behawioralną (plany aktywności, plany dnia, łańcuchy czynności), strategię wspomaganej stymulacji komunikacji (tablice, folder osobisty, czytanie uczestniczące itd.), model aktywny oraz dostosowanie (m.in. podręczników na przykładzie).	SPMpK_W04 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_U08 SPMpK_K06

10.	Rozwój mowy, języka i komunikacji u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – aspekty teoretyczne i praktyka logopedyczna			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	4	Podejścia do komunikacji. Uwarunkowania występowania zaburzeń w ASD. Pierwsze objawy w 2–4 roku życia. Podstawowe deficyty językowe w komunikowaniu się, niepokojące symptomy (niespecyficzne). Ukierunkowanie prowadzonych badań mowy osób z ASD. Subtelne analizy zachowań. Diagnoza językowych umiejętności komunikacyjnych. Charakterystyka mowy osób z ASD. Ekspresja pozawerbalna. Dialog – wzbudzenia zainteresowania. Wybrane metody stymulacji wykorzystywane w pracy z dzieckiem z ZSA. Różnicowanie i zniekształcenia słuchowe. Płynność werbalna. Trening społeczny.	SPMpK_W03 SPMpK_W07 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U05 SPMpK_K05
11.	Podejście rozwojowe (relacyjne) w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Modele w terapii autyzmu. Założenia terapii opartych o podejście relacyjne. Wybrane przykłady terapii w podejściu rozwojowym (DiR, RDI, VIT, GRS)	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05
12.	Podejście oparte o stosowaną analizę zachowania w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Stosowana Analiza Zachowania: założenia terapeutyczne, wyjaśnienie terminologii: warunkowanie instrumentalne, warunkowanie sprawcze, bodziec, reakcja, konsekwencje, wzmocnienia, kary; cele terapii behawioralnej; techniki uczenia nowych zachowań (metoda wyodrębnionych prób, uczenie sytuacyjne, łańcuchy zachowań); programowanie pracy z dzieckiem (obszary oddziaływań, koncentracja uwagi, reagowanie na polecenia, kontakty społeczne, komunikacja,	SPMpK_W04 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05

								naśladownictwo, zabawa); przygotowanie do terapii, organizacja środowiska terapeutycznego, struktura otoczenia, trudności terapeutyczne w zakresie uczenia nowych zachowań; generalizacja.	
13.	Zachowania trudne u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	30	3	Pojęcie i rodzaje zachowań trudnych. Funkcje zachowań trudnych. Determinanty zachowań trudnych. Strategie stosowane w celu eliminowania zachowań trudnych u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Edukacyjne podejście do zachowań nieadaptacyjnych.	SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K01 SPMpK_K04 SPMpK_K05
14.	Arteterapia w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Teoretyczne podstawy wykorzystania technik arteterapeutycznych w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Prezentacja wybranych programów arteterapeutycznych przeznaczonych dla osób z ASD (np. Muzykoterapia Kreatywna Paula Nordoffa, i Cliva Robbinsa Autism Movement Therphy. Działalność Teatru 21, Teatrotterapii Lubelskiej).	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_K04
15.	Zabawa w terapii dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Charakterystyka zabawy dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Diagnostyczna funkcja zabawy dziecka. Programy terapii wykorzystujące zabawę (Zabawy na start, Metoda Opcji).	SPMpK_W01 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_K04

16.	Wykorzystanie animaloterapii w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Animaloterapia – definicje, założenia, wpływ terapeutyczny obecności zwierząt, relacja człowiek – zwierzę. Rodzaje animaloterapii. Czynniki ograniczające. Standardy krajowe i zagraniczne. Etyka w animaloterapii. Cele rehabilitacji i terapii z udziałem psa. Konstruowanie ćwiczeń z udziałem zwierząt, dostosowanych do potrzeb i możliwości osób ze spektrum autyzmu.	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_K04
17.	Zaburzenia ze spektrum autyzmu a inne zaburzenia			P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	15	1	Różnicowanie autyzmu od innych zaburzeń. Współwystępowalność zaburzeń. Autyzm idiomatyczny i wtórny oraz związane z nimi jednostki chorobowe lub specyficzne zespoły kliniczne. Specyfika funkcjonowania osób w przebiegu wybranych niepełnosprawności złożonych, trudności diagnostyczne i terapeutyczne. Przykłady rozwiązań.	SPMpK_W03 SPMpK_U02 SPMpK_K04
18.	Seminarium dyplomowe		W	P	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E1)	120	8	Istota procesów: rozumowania, wnioskowania, analizowania, syntetyzowania, abstrahowania, porównywania, uogólniania i klasyfikowania. Zasady zbierania, opracowywania, systematyki i prezentacji materiału. Odpowiedzialność badacza. Etyczne i prawne aspekty badań. Korzystanie z Bibliografii PAN, zasobów bibliotek cyfrowych, katalogów on-line), a także stron internetowych. Kompozycja pracy dyplomowej. Podstawowe wymagania formalne i edytorskie. Styl i język pracy. Zasady przywoływania wykorzystywanych	SPMpK_W02 SPMpK_W09 SPMpK_U09 SPMpK_U10 SPMpK_K01

								źródeł oraz sporządzania przypisów i wykazów, a także tabel, schematów, wykresów itp. zamieszczanych w pracy dyplomowej. Ustalenie zainteresowań naukowych studentów i wybór tematu pracy dyplomowej. Bieżąca informacja w zakresie badań prowadzonych przez seminarzystów. Bieżąca kontrola postępów pracy. Przygotowanie do egzaminu.	
Razem – Przygotowanie merytoryczne w zakresie edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu						570	50		
Grupa E2: Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne									
19.	Diagnoza psychopedagogiczna osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	4	Obszary diagnozy psychopedagogicznej dziecka/ ucznia z ASD. Narzędzia diagnozy specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu stosowanych w wybranych obszarach funkcjonowania. Standardy oceny funkcjonalnej. Przygotowanie do obserwacji oraz wywiadu z rodzicami, nauczycielami i specjalistami, opracowanie wskazań do analizy dokumentów. Proces analizy danych pozyskanych z różnych źródeł. Współpraca specjalistów i rodziców w procesie diagnozy. Diagnoza jako fundament postępowania badawczego w pracy specjalisty z zakresu edukacji i terapii osób autystycznych.	SPMpK_W02 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U02 SPMpK_K04
20.	Konstruowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego			P	specjalnościowy – przygotowanie	30	2	Podstawy prawne konstruowania programów. Metodyka konstruowania programów. Krytyczna analiza wybranych	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U04

					dydaktyczno- metodyczne (E2)			programów. Konstruowania programu. W oparciu o analizę dokumentacji, danych z wywiadu, obserwacji oraz obrazu klinicznego.	SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K04 SPMpK_K05
21.	Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej z uczniami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Istota zajęć korekcyjno-kompensacyjne. Cele oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych w przypadku dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Kierunki działań diagnostycznych. Aspekty i etapy postępowania terapeutycznego. Zasady programowania działań terapeutycznych i jednostki metodycznej. Zasady programowania jednostki metodycznej. Tworzenie programów terapii.	SPMpK_W04 SPMpK_W05 SPMpK_W07 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05 SPMpK_K06
22.	Metodyka pracy z dzieckiem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w przedszkolu			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	45	4	Cele i zadania edukacji przedszkolnej a indywidualne potrzeby i możliwości dziecka. Dziecko z autyzmem w grupie rówieśniczej – działania wspomagające interakcje społeczne. Pierwsze dni w przedszkolu – plan aktywności. Posiłki – trening jedzenia, wybiórczość pokarmowa. Metody radzenia sobie z zachowaniami trudnymi. Trening korzystania z toalety i nauka czynności samoobsługowych. Zajęcia indywidualne i grupowe – dobre praktyki. Specyfika uczenia się dzieci z autyzmem – na przykładzie trudności w generalizowaniu wraz z podpowiedziami jak utrzymać nabyte umiejętności. Przygotowanie dziecka do pójścia do przedszkola –	SPMpK_W04 SPMpK_W07 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05 SPMpK_K06

								od nauki wykonywania poleceń, zabawy, po naśladowanie.	
23.	Metodyka pracy z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w szkole integracyjnej i ogólnodostępnej			P (2)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	45	4	Specyfika funkcjonowania poznawczego i społeczno-emocjonalnego na zajęciach w szkole. Deficyt centralnej koherencji, teorii umysłu, procesy wykonawcze osób z ASD – zastosowanie wyników badań w praktyce edukacyjnej. Rozwijanie umiejętności skupiania uwagi, naśladowania, umiejętności wzrokowo-przestrzenne, mowy biernej i czynnej, umiejętności zabawy, umiejętności społecznych, umiejętności związanych z samoobsługą i zachowań przystosowawczych, umiejętności szkolnych. Dokumentacja ucznia z autyzmem w szkole. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół. Zakres dostosowania programu nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z autyzmem. Zasady pracy z uczniem z autyzmem na poszczególnych etapach edukacji. Kompetencje nauczyciela i terapeuty pracującego z uczniem z autyzmem. Rola i zadania nauczyciela-cienia. Dostosowanie i organizacja dnia oraz jednostki lekcyjnej, strukturalizacja zajęć. Analiza przykładowego specjalistycznego programu terapeutycznego, wybranych pomocy dydaktycznych. Identyfikacja zdolności i zainteresowań.	SPMpK_W04 SPMpK_W07 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05 SPMpK_K06

24.	Praca z uczniem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością intelektualną w placówkach specjalnych			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie merytoryczne (E2)	30	3	Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. IPET w placówce specjalnej. Analiza programów nauczania w szkołach specjalnych. Nauczanie technik szkolnych (pisanie, czytanie, liczenie) w szkołach specjalnych. Metody nauczania wykorzystywane w szkołach specjalnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Sposoby realizacji wybranych przedmiotów wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy. Przygotowanie uczniów szkół specjalnych do życia dorosłego – niezależność, odpowiedzialność, umiejętność podejmowania decyzji. Przygotowanie do pracy w warunkach WTZ i szkół przysposabiającej do pracy.	SPMpK_W04 SPMpK_W07 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05 SPMpK_K06
25.	Organizacja edukacji ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w placówkach integracyjnych i inkluzyjnych			P	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	25	1	Orzecznictwo. Ubezpieczalnia. Ulgi i udogodnienia. Standardy prawne organizacji edukacji i wsparcia społecznego osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Prawo do edukacji dzieci z niepełnosprawnościami. Realizacja prawa do edukacji dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu obowiązki organów	SPMpK_W06 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_K04 SPMpK_K05

								prowadzących szkoły; obowiązki szkoły, indywidualizacja procesu kształcenia; organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Współpraca z rodziną dziecka z autyzmem.	
26.	Metodyka treningów umiejętności społecznych dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	45	3	Trening umiejętności społecznych – wprowadzenie. Procesy grupowe i praca w grupie. Metody pracy w TUS. Techniki aktywne. Specyfika pracy z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, osobami z niepełnosprawnościami, z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Komunikacja w grupie. Przestrzeganiem zasad w grupie. Kontrola, rozpoznawanie emocji. Rozwiązywanie konfliktów.	SPMpK_W04 SPMpK_W05 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U08 SPMpK_K05 SPMpK_K06
27.	Diagnoza i metody pracy w procesie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			P (1)	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	3	Wczesne symptomy autyzmu. Wybrane skale i kwestionariusze w diagnostyce psychopedagogicznej – AQ, CARS, mCHAT małego dziecka. Wybrane metody wwrd, w tym ESDM – metoda wczesnego startu dla dzieci z autyzmem. Znaczenie terapii indywidualnej oraz grupowej w pracy z dzieckiem z autyzmem. Techniki pracy z grupą (diady, praca w grupach dzieci z autyzmem, praca z rówieśnikami neurotypowymi). Umiejętność nawiązywania kontaktów przez dzieci z autyzmem, budowanie relacji w grupie rówieśniczej, trudności pojawiające się w grupie: zachowania agresywne, odrzucanie. Dostosowanie środowiska terapeutycznego do potrzeb dzieci z autyzmem.	SPMpK_W06 SPMpK_W07 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_K04

28.	Wykorzystanie AAC w pracy z dzieckiem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu: studium przypadku			P	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	25	1	Diagnoza umiejętności komunikacyjnych dziecka, analiza profilu rozwoju. Opracowanie pomocy przeznaczonych dla dziecka zgodnie z założeniami metodyki AAC.	SPMpK_W04 SPMpK_W08 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_K06
29.	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w diagnozie osób ze spektrum autyzmu			P	specjalnościowy – przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (E2)	30	2	Biomarkery zaburzeń – podstawowe pojęcia. Diagnoza spersonalizowana w oparciu o dane pozyskane za pośrednictwem nowoczesnych technologii. Diagnoza z wykorzystaniem EEG/QEEG, fmRI, eyetrackingu i jej znaczenie dla wczesnego rozpoznania autyzmu. Nowoczesne technologie w pracy badawczej specjalisty z zakresu edukacji i terapii osób ze spektrum. Neurofeedback i eyetracking w terapii pedagogicznej.	SPMpK_W06 SPMpK_W09 SPMpK_U02 SPMpK_U04 SPMpK_U06 SPMpK_U07 SPMpK_U09 SPMpK_K04
Razem – Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne w zakresie edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu						365	30		
Grupa E3: Praktyki zawodowe									
30.	Praktyka zawodowa specjalnościowa			P	praktyki (E3)	200	4	1. Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkołach i przedszkolach specjalnych. 2. Praktyka asystencko-pedagogiczna w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych (klasy I–III). 3. Praktyka asystencko-pedagogiczna w szkołach ogólnodostępnych podstawowych (klasy IV–VIII) i szkołach średnich.	SPMpK_W06 SPMpK_W07 SPMpK_U01 SPMpK_U04 SPMpK_U05 SPMpK_U08 SPMpK_K04 SPMpK_K05
Razem (Moduł E.A: E1, E,2, E3 – edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu)						1135	84		

3. Zasady i formy odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów przewiduje praktyki

Praktyki, uwzględnione w programach studiów, stanowią integralną część planów studiów na kierunku pedagogika specjalna i mają charakter obligatoryjny. Praktyki studenckie służą przede wszystkim rozwijaniu umiejętności studentów w zakresie wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach oraz wzbogacaniu jej o aspekt praktyczny. Ich celem jest również kształtowanie kompetencji psychologicznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, przygotowanie studenta do samodzielnego i odpowiedzialnego wypełniania zadań, rozpoznawania i uzupełniania posiadanych kompetencji zawodowych, jak również stworzenie odpowiednich warunków dla aktywizacji zawodowej studenta na rynku pracy.

I. ORGANIZACJA I RODZAJE PRAKTYK

Łączna liczba godzin praktyk realizowanych w programie studiów wynosi 490 godzin (45 minutowych – traktowanych jako jednostki lekcyjne) – o wartości 19 punktów ECTS. Rozkład praktyk na poszczególne semestry zawierają harmonogramy studiów.

1. Praktyka obserwacyjna (B) ma na celu zapoznanie studenta ze specyfiką pracy, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy oraz zadaniami realizowanymi przez: szkoły, przedszkola oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Obejmuje łącznie 30 godzin. W trakcie praktyki obserwacyjnej student zapoznaje się z działalnością statutową, organizacją, bazą lokalową i infrastrukturą placówki. Poznaje zakres obowiązków pracowników, regulaminy i zwyczaje obowiązujące w w/w placówkach oraz wymaganą dokumentację na stanowisku nauczyciela i specjalisty. Student uczestniczy również w przedsięwzięciach realizowanych przez opiekuna praktyk, poznaje warsztat pracy i sposób realizowania zadań na stanowisku nauczyciela (specjalisty). Obserwuje zajęcia prowadzone przez opiekuna praktyk, sposób rozpoznawania indywidualnych potrzeb dzieci, motywowania dzieci, dynamikę grupy, tok lekcji/zajęć specjalistycznych, sposób sprawowania opieki nad dziećmi zapewniającej im bezpieczeństwo.

2. Praktyka asystencka w oddziałach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych (C) ma na celu zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania placówki oświatowej i przygotowanie studentów do pracy z dziećmi i młodzieżą z SPE. Praktyka umożliwi studentom zapoznanie się ze sposobem organizacji procesu edukacji, rehabilitacji i wsparcia w różnych placówkach oświatowych, jak również przygotowanie go do wypełniania zadań nauczyciela, pedagoga specjalnego poprzez współuczestniczenie studenta w projektowaniu i prowadzeniu sytuacji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych. Praktyka obejmuje 60 godzin.

3. Praktyka asystencko-pedagogiczna (D) obejmuje samodzielne prowadzenie zajęć, odbywa się w placówkach integracyjnych i włączających i ma na celu potwierdzenie umiejętności studenta nabytych podczas studiów oraz dotychczasowych praktyk w samodzielnym planowaniu, organizowaniu i prowadzeniu działań edukacyjnych. 200 godzin praktyk realizowanych jest zgodnie z planem studiów w poszczególnych semestrach.

4. Praktyka asystencko-pedagogiczna (E) obejmuje asystenturę i samodzielne prowadzenie zajęć i odbywa się zgodnie z wybraną specjalnością. Praktyka stanowi ważną część procesu dydaktyczno-wychowawczego, realizowanego przez studentów w uczelni wyższej, ponieważ jest nie tylko sposobem sprawdzenia użyteczności wiedzy i umiejętności zdobywanych w toku kształcenia, ale również inspirację do rozwijania zainteresowań zawodowych i podejmowania dalszych form kształcenia służących doskonaleniu zawodowemu. 200 godzin praktyk realizowanych jest zgodnie z planem studiów w poszczególnych semestrach.

II. ZALICZENIE PRAKTYK

Podstawą zaliczenia praktyki jest wypełnienie obowiązków wynikających z programu oraz udokumentowanie przebiegu praktyki. Opiekun praktyk, będący pracownikiem danej placówki, potwierdza odbycie przez studenta praktyki i ocenia ją. W opinii o przebiegu praktyki powinny być wskazane osiągnięcia studenta oraz jego braki i trudności ujawniane w trakcie zajęć. Zaliczenia dokonuje opiekun praktyk z ramienia uczelni po uprzednim

ustaleniu terminu. Opiekun praktyk z ramienia uczelni jest zobowiązany do weryfikacji osiągniętych efektów praktyki na drodze analizy dokumentacji i indywidualnej rozmowy ze studentem. Student zobowiązany jest przedłożyć opiekunowi praktyk z ramienia uczelni dokumentację potwierdzającą realizację praktyki.

4. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie prowadzi weryfikację zakładanych efektów uczenia się na wszystkich etapach kształcenia. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Dokumentowana jest na bieżąco w protokołach zaliczenia przedmiotu i w kartach okresowych osiągnięć studenta w postaci podpisanych wydruków danych elektronicznych. Ponadto prace zaliczeniowe, proseminaryjne, egzaminacyjne oraz inne materiały stanowiące potwierdzenie zdobycia przez studenta założonych w programie studiów efektów uczenia się, w formie papierowej i elektronicznej są archiwizowane w archiwum UPJPiI.

Przyjmuje się, że:

1. Egzamin lub zaliczenie kończące przedmiot może mieć formę pisemną lub ustną. Uzyskanie oceny pozytywnej jest jednoznaczne z tym, że student opanował w stopniu co najmniej dostatecznym, wiedzę i umiejętności przewidziane programem kształcenia danego przedmiotu. W przypadku przedmiotów, w ramach których oprócz wykładu prowadzone są ćwiczenia, przed przystąpieniem do egzaminu student uzyskuje zaliczenie ćwiczeń.
2. Zaliczenia z przedmiotów, które nie kończą się egzaminem uzyskuje się przez zaliczenie ustne lub inną formę weryfikacji odpowiedniego do zakładanych efektów uczenia się, a wyszczególnioną w sylabusach.

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się należą:

- a. egzaminy pisemne i ustne ograniczone czasowo,
- b. egzaminy pisemnie i ustne z dostępem i bez dostępu do materiałów dydaktycznych,
- c. samodzielnie przygotowywane prace pisemne,
- d. ocenianie ciągle,
- e. kolokwium,
- f. prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie lub grupowo,
- g. przygotowanie projektu,
- h. przygotowanie referatu lub wystąpienia np. na konferencji naukowej,
- i. wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji,
- j. zadania wykonywane w grupie, zarówno trakcie zajęć z nauczycielem akademickim, jak i w trakcie czasu przeznaczonego na prace własne studenta,
- k. analiza przypadków, tzw. *case study*,
- l. ocena pracy przy przygotowywaniu pracy dyplomowej,
- ł. egzamin dyplomowy/obrona pracy.

Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie realizacji praktyk studenckich należą:

- a. wypełnienie dzienniczka praktyk,
- b. przygotowanie sprawozdania z praktyk.

Troska o weryfikację i ocenę osiągniętych przez studenta efektów uczenia się jest ważnym elementem procesu edukacji. Dlatego zaprezentowano szeroką gamę metod ich sprawdzania. Dzięki niej zostaną zrealizowane postulaty wynikające z założeń Krajowych Ram Kwalifikacji, a studenci zyskają poczucie satysfakcji z rzetelnej weryfikacji i oceny swej pracy.

Odbycie praktyk zawodowych podlega weryfikacji, po każdym semestrze – etapie praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu pedagoga w określonej specjalności.

Ostateczna weryfikacja efektów uczenia się jest sprawdzana – poddana ewaluacji na podstawie przygotowanej pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Warunkiem koniecznym przygotowywanej pracy dyplomowej jest jej praktyczno-wdrożeniowy charakter – uwzględniający konieczność zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce.

Szczegółowe metody weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się dla określonych przedmiotów są opisane w sylabusach.

Objaśnienie oznaczeń:

H/S – zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych / zajęcia z dziedziny nauk społecznych (student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, łącznie nie mniej niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)

W – zajęcia do wyboru (zajęcia, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze łącznym nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów)

P/N – w przypadku kierunku studiów:

- o profilu praktycznym – P oznacza zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze łącznym większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów;
- o profilu ogólnoakademickim – N oznacza zajęcia związane z prowadzoną w UPJPII działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze łącznym większym niż 50 % liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia danych studiów i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności

KEU – kierunkowe efekty uczenia się